

СРЕДЊОВЕКОВНА КЊИЖЕВНОСТ

ТРАЈАЊЕ

Епоха феудалног друштвеног поретка

- Између епохе античке културе и новог века
- Траје десет векова
- Од пада Римског царства 476. године до пада Цариграда 1453. године или до открића Америке 1492. године

Развија се под окриљем цркве,
под њеним утицајем уз развој
хришћанства

Основне карактеристике

- Учење о загробном животу
- Повлачење у усамљеност
- Одрицање од свега овоземаљског
- Самомучење - аскетизам

Ствараоци

- Људи цркве који на тај начин пропaгирају хришћанство

Подела културе

- Византијска
- Римска

Подела књижевности у српској култури

- Преводилачка
- Оригинална

Преводилачка књижевност

- Поезија
- Проза

Поезија

- Јединородни сине – Јустинијан Први
- Днева днес - Роман

Проза

- Хагиографије (Свети Ђорђе, Панонске легенде, Јован Рилски, Петар Коришки, Ђорђе Кратовац)
- Апокрифи (Старозаветни: Књига о Адаму, Књига о Авраму), Новозаветни (Ход Богородице по мукама, О Исусу Христу)

- Романи (Роман о Александру Македонском, Роман о Троји, Варлаам и Јоасиф, Стефанит и Инхилат)
- Приповетке (Прича о Соломону, Прича о Теофани крчмарици)

Оригинална српска средњовековна књижевност

- Поезија
- Проза
- Правни, историјски и остали списи

Поезија

- Похвала кнезу Лазару – Јефимија
- Слово љубве – Деспот Стефан Лазаревић
- Црквена поезија - Службе

Проза

- Житије светог Саве – Теодосије
- Житије светог Саве – Доментијан
- Житије светог Симеона – Сава Немањић
- Житије светог Симеона - Стефан Првовенчани

- Данилов зборник (Житија краљева и архиепископа српских : Житија краља Уроша, краљице Јелене, краља Милутина, краља Драгутина) – Данило Други архиепископ

- Житије деспота Стефана Лазаревића – Константин Филозоф
- Житије Стевана Дечанског – Григорије Цамблак
- Живот цара Уроша – Патријарх Пајсије

Правни, историјски и остали списи

- Душанов законик
- Летопис попа Дукљанина
- Родослови
- Хронике
- Хронографије
- Записи
- натписи

Карактеристике стила

- Цитати из Библије
- Доминација наратије
- Стални, религиозни епитети
- Хипербола
- Градација
- Символи
- Елементи лирике и драме

Значај средњовековне књижевности

- Прва оригинална дела
- Верна слика о животу феудалних врхова
- Приказ борбе око власти
- Приказ вере, страхова и наде тадашњег човека
- Развој језика

